

Kraanvogels en spectaculaire zonsondergang bij Lac du Der-Chantecoq, 31 oktober 2025 (Chris Sandkuijl)

Chris Sandkuijl

In een jaar vol met activiteiten vanwege het 50-jarig bestaan van de VWG, werd er door de feestcommissie ook een speciaal weekend georganiseerd, naar Lac du Der. Er werden ons heel veel Kraanvogels beloofd en ook andere leuke vogelsoorten van het Noord-Franse platteland.

Vrijdag

Vrijdagochtend de 31^e om 8 uur vertrekken we met een grote zak belegde broodjes, voldoende drinken en een volgeladen auto naar La Ferme du Bocage, gelegen in het kleine dorpje Droyes, vlakbij Lac du Der. Ruim 5 uur rijden. Ter hoogte van Luik twijfelen we even, gaan we er dwars doorheen, pakken we de ringweg door de vele tunnels of gaan we er met een grote boog omheen. We kiezen voor de laatste route. Laten Luik links liggen en passeren Namen en Charleroi voordat we de Frans-Belgische grens oversteken om via Reims naar de plaats van bestemming rijden.

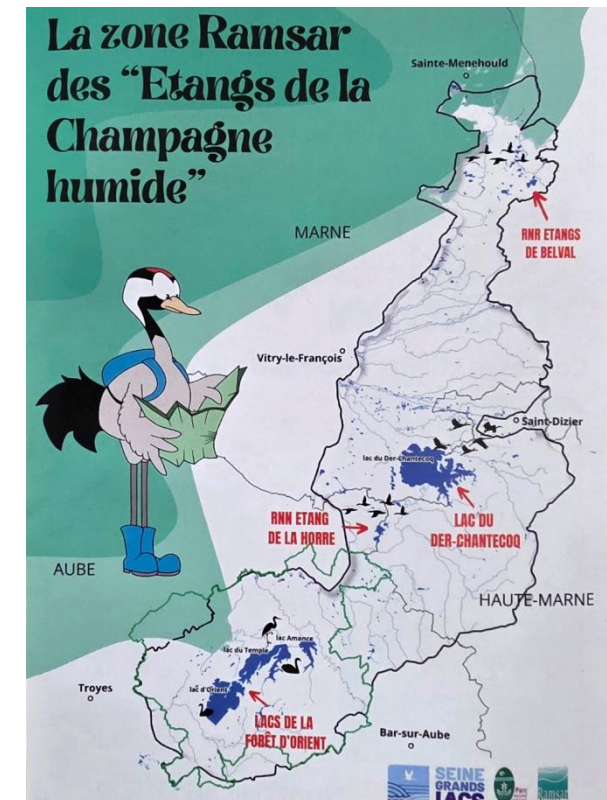
In de zomer is Lac du Der een geliefd watersportgebied. Ook voor hengelaars heeft het grote aantrekkingskracht, omdat

het rijk is aan vis en er kennelijk een aantal zeer grote, erg zware karpers rondzwemmen. In het najaar daalt het waterpeil aanzienlijk en ontstaat er zo een prima overnachtingsplek voor heel veel Kraanvogels en dit trekt vogelaars uit alle windstreken naar dit gebied.

Het Lac du Der-Chantecoq, of gewoon Lac du Der, is een kunstmatig meer in Frankrijk in de regio Grand Est. Het meer is in 1974 aangelegd om het water dat door de Marne stroomt te reguleren. De Marne mondt nabij Parijs in de Seine uit. De aanleg van het Lac du Der was nodig om ervoor te zorgen dat enerzijds het water in Parijs niet te hoog kwam en dat anderzijds er daar steeds genoeg water door de Seine stroomt voor o.a. de scheepvaart. Het meer is naar de vlakte genoemd waar het in ligt, de Der, en het dorp Chantecoq, dat door het meer onder water is komen te staan. Door de aanleg van het meer verdwenen ook de dorpen Champaubert-aux-Bois en Nuisement-aux-Bois. Stuwmeren niet meegerekend is het Lac du Der het grootste aangelegde meer in West-Europa.

Omdat de reis naar ons onderkomen voorspoedig verloopt is er wat tijd om alvast een eerste blik te werpen op het Lac. We

spotten een Visarend die zich tegoed doet aan een flinke vis.

Ligging van Lac du Der in het Ramsargebied Etangs de la Champagne humide (CS).

Door naar de kampeerboerderij. Prima onderkomen. Fijne slaapplekken, er is een

zaal waar we met z'n allen kunnen samenzitten, een uitgebreide keuken en voldoende parkeerplek ook. Goed uitgekozen door de organisatie. De beheerder is ons behulpzaam. Er hangt een grote landkaart aan de muur en daarmee legt hij ons uit waar de leuke plekken zijn en welke mooie routes je kan lopen in de buurt.

De beheerder van de kampeerboerderij geeft uitleg bij een grote kaart (CS).

Rond 16.00 uur gaan we naar het uitkijkpunt Chantecoq. De aantallen vogels zijn aanzien-

lijk. Zearend is ook al waargenomen. Maar het hoogtepunt is natuurlijk de inkomende stroom van duizenden, luid trompetterende Kraanvogels. Uit alle richtingen komen ze aanvliegen. Dit in combinatie met een werkelijk spectaculaire zonsondergang maakt dit natuurverschijnsel een zeer indrukwekkende, onvergetelijke belevenis.

Kranen tijdens de spectaculaire zonsondergang (Peter Simon).

Moe maar zeer voldaan nuttigen we ons zelfgemaakt avondeten. Nog een slaapmutsje en daarna op tijd de oogjes toe.

Slaapmutsjes & knabbels (CS).

Zaterdag

Zaterdagochtend, het is Allerheiligen en daar wordt in Frankrijk bij stilgestaan. In de omgeving zijn ongeveer alle winkels en bedrijven dicht. Er is bijna niemand op straat. Bepaald geen dag om een kapotte band te laten plakken. Een goede reisverzekering doet dan wonderen, zo wordt mij weer eens duidelijk.

Genieten bij Lac du Der (CS).

Deze zaterdagochtend hebben we wederom geluk. Weinig wind en helemaal niet koud. De zon laat zich bij opkomst van zijn mooie kant zien, juist op het moment dat de grote groepen Kraanvogels vertrekken, voor een dagje foerageren op een van de akkers in de omgeving van het meer. Fantastische beelden. GENIETEN!

Tijdens de middaglunch worden onze ervaringen onderling uitgewisseld. Daarbij komt ook de trieste aanblik van de vele Kraanvogelkadavers ter sprake. In het meer,

Ter nagedachtenis aan de doden van Larzicourt (CS)

Grielen Kraanvogel (Peter Simon)

op de oevers, in de omgeving, op de velden, overall liggen kadavers van deze majestueuze vogel. Je kunt er niet omheen. Vogelgriep heeft deze soort in zijn grip. Triest. De aanblik van ronddwalende, zieke vogels houdt de gemoederen bezig. Het kan er soms heel hard aan toe gaan in de natuur.

Té tamme Kraanvogel... (CS).

's Middags gaan we weer uiteen en probeert ieder (tussen de buien door) nog mooie soorten te scoren of een leuke plek aan te doen. Er worden Rode Wouwen gezien, twee Zeearenden, man Blauwe Kiek, Krooneenden, diverse reigersoorten, watervogels, verschillende soorten mezen en er wordt ook een groep van 30 Grielen gemeld.

's Avonds worden er opnieuw complimenten uitgedeeld aan de organisatie. Ditmaal over het avondeten. Uit de kunst. Lekker en ruim voldoende. De dag sluiten we af met het

uitwisselen van ervaringen, waarnemingen, tips en informatie over vogelrijke gebieden. Dit onder het genot van een goede borrel en een handvol pinda's of chips. Kortom, een gezellig samenzijn.

Zondag

Zondagochtend geen spectaculaire zonsopkomst. Maar de aanblik van een IJsvogel maakt het vroege opstaan de moeite waarde. Spectaculair zijn ook de grote aantallen Aalscholvers. In een visrijk deel van het meer verzameld zich een groep van naar schatting 4000 exemplaren, die vervolgens samen visjes gaan vangen. Wat een goede samenwerking zeg... daar kunnen ze in Den Haag nog wat van leren.

Aalscholver heeft beet (Wim Deebe).

Terug in de kampeerboerderij ruimen we de boel netjes op. Iedereen vervolgt daarna zijn weg richting de Kempen. Wij rijden nog even naar de Grielen. Onderweg zien we op een

akker een groep Beverratten. Best wel grote beesten. De Grielen zitten er nog. We staan op grote afstand en in de telescoop tellen we er 32. Grote blij. Een jager struint door de akker en zorgt er zo voor dat we de groep ook in een gezamenlijke vlucht kunnen aanschouwen.

17 van de 32 Grielen (Wim Deebe).

Mijn eerste Griel zag ik ongeveer 40 jaar geleden op een akker in de buurt van Reims. Daarna heel lang geen Griel meer gezien en dan nu 32 exemplaren bijeen. Ik ervaar het als een cadeautje.

We maken daarna nog een korte wandeling bij het iets noordelijker gelegen Etang de Belval. Prachtige plek, maar vanwege de vogelgriep momenteel niet toegankelijk. Daarom iets eerder terug gereden naar Nederland. Onderweg naar huis worden we geteisterd door talloze hevige regenbuien.

Helaas niet toegankelijk (CS).

Enmaal thuis kunnen we terugblikken op een zeer geslaagd weekend. Helaas geldt dit niet voor ons allemaal. Want door autopech moesten Edwin, Pieter en Paul helaas voortijdig afhaken. In een gezellig hotelletje

in Bastogne hebben zij (naar eigen zeggen) hun zorgen verdrongen en zijn op zaterdag opgehaald en veilig thuisgebracht. Vervelend maar ook dit geeft een verhaal om nooit meer te vergeten.

Organisatie: nogmaals dank voor dit geslaagde weekend.

Soortenlijst Lac du Der weekend

Vogels (75 soorten)

Fuut, Dodaars, Aalscholver, Koereiger, Kleine Zilverreiger, Grote Zilverreiger, Blauwe Reiger, Knobbelzwaan, Grauwe Gans, Bergeend, Indische Gans, Wilde Eend, Krakeend, Pijlstaart, Slobeend, Smient, Wintertaling, Tafeleend, Krooneend, Zearend, Visarend, Rode Wouw,

Blauwe Kiekendief, Buizerd, Torenvalk, Sperwer, Havik, Fazant, Waterhoen, Meerkoet, Kraanvogel, Griel, Kievit, Bonte Strandloper, Wulp, Watersnip, Kokmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Houtduif, Turkse Tortel, IJsvogel, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Veldleeuwerik, Waterpieper, Graspieper, Witte Kwikstaart, Winterkoning, Roodborst, Zwarte Roodstaart, Roodborsttapuit, Zanglijster, Merel, Cetti's Zanger, Goudhaan, Koolmees, Pimpelmees, Glanskop, Staartmees, Boomklever, Boomkruiper, Ekster, Gaai, Kauw, Roek, Zwarte Kraai, Spreeuw, Huismus, Ringmus, Vink, Keep, Groenling, Putter, Goudvink en Appelvink.

Zoogdieren

Beverrat en Ree. Verkeersslachtoffers: Wasbeer, Vos en Bunzing. ■

Genieten! (Wim Deeben)

